

Київський університет імені Бориса Грінченка

Кафедра східних мов та перекладу

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи

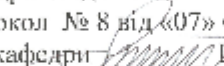
С.Б. Жильцов

20/3р.

ПРОГРАМА

комплексного екзамену з японської мови та зарубіжної літератури

Напрямок підготовки 6.020303 Філологія (мова і література (японська))

Затверджено на засіданні
кафедри східних мов і перекладу
протокол № 8 від «07» березня 2017 р.
Зав. кафедри І.В. Семеніст

Затверджено на засіданні
кафедри світової літератури
протокол № 7 від «01 березня» 2017 р.
Зав. кафедри Ю.І. Ковбасенко

Київ 2017

**Програма комплексного екзамену з японської мови та зарубіжної літератури
(для бакалаврів денної форми навчання) / Упорядник: старший викладач
кафедри східних мов та перекладу Боришполец Ю.В. – К.: КУБГ, 2017. – 18
с.**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма формує вимоги до змісту та форм кваліфікаційних випробувань, які мають на меті визначення рівня теоретичної та практичної підготовки випускника рівня «бакалавр» до подальшої професійної діяльності, передбаченої освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра з напрямку: філологія (мова і література (японська)).

Комплексний державний екзамен спрямований на виявлення практичної та теоретичної підготовки бакалавра філологічної освіти до виконання освітніх задач, встановлених державним освітнім стандартом.

Комплексний державний екзамен спрямований на виявлення загальних та спеціальних (професійних) компетенцій бакалавра філології, що визначають його готовність до вирішення професійних завдань, встановлених державним освітнім стандартом, які сприяють його конкурентоспроможності на ринку праці та продовженню навчання в магістратурі.

Програма містить перелік основних розділів дисциплін, що виносяться на державний екзамен, і список рекомендованої літератури; затверджується вченою радою Університету й доводиться до відома студентів не менш, ніж за шість місяців до початку державного екзамену. Перед екзаменом рекомендується проведення оглядових лекцій і консультацій.

Екзамен проводиться в усній формі протягом одного дня. Час опитування одного студента складає не більше 30 хвилин. За необхідності за рішенням екзаменаційної комісії дозволяється використовувати довідкову літературу.

2. ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА ДЕРЖАВНОМУ ІСПИТІ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента. Відтак глобалізація та демократизація сучасної вищої освіти вимагає широкого впровадження та використання новітніх освітніх технологій, які здійснюються в межах Болонського процесу.

На державний екзамен винесено основні питання з практики усного та писемного мовлення, теоретичної та практичної граматики японської мови, країнознавства Японії та зарубіжної літератури.

Це надасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх вчителів іноземної мови та зарубіжної літератури, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з питань наук гуманітарного циклу: філології, лінгвістики, літертури; вільно будувати висловлювання японською мовою та складати повідомлення із запропонованої теми, вести діалог або дискусію, переладати та переказувати текстовий матеріал тощо.

Державний екзамен з японської мови та зарубіжної літератури охоплює основну тематику, яка стосується діяльності людей у сучасному світі, а саме: *лексичний блок* (діяльність людини, взаємовідносини людини і оточуючого світу, професійна діяльність тощо), *граматичний блок* (морфологія, синтаксис та пунктуація японської мови), *лексикологічний блок* (вміння вільно будувати висловлювання із використанням різних видів словникового складу японської мови – метафор, епітетів, порівнянь тощо); *мовно-історичний блок* (знання найважливіших історичних подій Японії та особливостей розвитку літературної японської мови та її діалектів); *краєзнавчий блок* (соціальний та суспільний розвиток Японії); *фонетичний блок* (вміння висловлюватися із урахуванням чинних вимог до японської вимови); *блок із зарубіжної літератури* (вміння всебічно характеризувати літературну діяльність того чи іншого автора та вміти проаналізувати специфічні особливості творів).

Державний екзамен з японської мови та зарубіжної літератури повинен виявити знання як основних, так і допоміжних лінгвістичних дисциплін, показати глибину розуміння суті мовних явищ; знання обов'язкової та додаткової спеціальної літератури, належне володіння практичними навичками таких видів іншомовної мовленнєвої діяльності як: аудіювання, читання, говоріння та письмо.

Структура екзаменаційного білета:

I. Переказ прочитаного тексту.

II. Завдання з граматики.

III. Розмовна тема.

IV. Висвітлення питання з циклу зарубіжної літератури.

Комплексний державний іспит із першої іноземної мови та зарубіжної літератури передбачає перевірку та оцінку сформованості у студентів мовної, комунікативної, мовленнєвої, країнознавчої, літературознавчої та професійної компетенції, наявності у студентів ґрунтовних знань мови, мовознавства та основ навчання іноземної мови, а також вмінь реалізовувати ці знання в майбутній професійній діяльності.

На іспиті студенти повинні продемонструвати вільне володіння першою іноземною мовою на базі лексичного запасу в обсязі програмних вимог (близько 4500 лексичних одиниць для вживання в продуктивних та рецептивних видах мовленнєвої діяльності).

Студенти повинні також володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами першої іноземної мови, вміти правильно реалізовувати цю норму в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях.

Студент повинен продемонструвати достатньо високий рівень знань і умінь з теоретичної граматики, володіння базовою термінологією, вміння визначати, описувати та диференціювати мовні явища різними лінгвістичними методами.

Літературознавча компетенція студента на іспиті для освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр” представлена системою ґрунтовних знань про періоди розвитку зарубіжної літератури, її представників та творів.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ІСПИТУ

Державний іспит з першої іноземної мови для студентів IV курсу проводиться у формі усної співбесіди згідно вказаних у білетах тем з метою визначення мовної, мовознавчої та літературознавчої компетенції. Студент повинен бути готовий відповідати на питання екзаменаційної комісії, демонструючи уміння реагувати на репліки співбесідників, виразити і відстояти свою точку зору. Відповіді на перші три питання екзаменаційного білета даються виключно японської мовою, питання із зарубіжної літератури виконується українською мовою.

3.1. Структура екзаменаційного білета

Перше питання білета пов'язане з опрацюванням автентичного тексту японською мовою (не більше 1200 др. знаків). Текст стосується тематики тих розділів, які були у програмі навчання бакалаврів з 1 по 4 курс. Його потрібно уважно прочитати, зрозуміти його основну думку та бути готовим переказати текст, а також висловити власне ставлення до проблеми, оцінку авторської позиції та власну думку з приводу описаної в тексті проблеми. У тексті означено уривок для читання вголос і перекладу на рідну мову. Це завдання білета забезпечує перевірку основного тематичного словникового запасу студента, його фонетичну, граматичну та комунікативну компетенцію. Екзаменаційні тексти додаються.

Друге питання білета пов'язане з теоретичними основами японської мови та включає питання з фахових дисциплін, які вивчалися з 1 по 4 курс. Це завдання забезпечує перевірку фахової компетенції бакалавра- філолога, зокрема знання базової термінології та основних граматичних понять японської мови, характеристики різних мовних одиниць, сформованість науково-практичних навичок аналізу усіх рівнів японської мови.

Висвітлення граматичного явища із наведенням прикладів відмінювання, вживання, класифікацій тощо за такою тематикою:

1. Іменник. Види іменників в японській мові.
2. Відмінникові показники іменників, їх функції.
3. Займенник. Особові займенники в японській мові.
4. Прикметник. Предикативні та непередикативні прикметники.
5. Числівник. Класифікація та вживання числівників японської мови.
6. Прислівник. Класифікація та вживання прислівників японської мови.
7. Дієслово. Форми заперечення. Дієвідмінювання.
8. Дієприслівники одночасності, передуювання, поєднання.
9. Дієслівні види.
10. Дієслівні способи.

11. Стан дієслова.
12. Формальні іменники. Субстантиватори.
13. Види зв'язок японської мови.
14. Заклучні частки.
15. Типи речень в японській мові.
16. Просте речення. Порядок слів у простому реченні.
17. Топік та підмет. Топікалізований та нетопікалізований підмет.
18. Складне речення. Складносурядне та складнопідрядне речення.
19. Види підрядних речень.
20. Умовні підрядні речення.
21. Допустові підрядні речення.
22. Часові підрядні речення.

Третє питання стосується всебічного розкриття студентом комунікативної ситуації згідно з тематикою:

- *Здоровий спосіб життя людини.* Спорт в житті японців. Спорт у нашому житті. Здорове харчування.
- *Освіта та виховання в Японії.* Система освіти в Японії та Україні. Студентське життя в Японії. Відомі університети Японії та України.
- *Емоції та почуття людини.* Японський та український менталітет. Захист навколишнього середовища.
- *Особливості японського суспільства.* Побут та традиційні свята. Релігійна ситуація в Японії. Співвідношення «старший-молодший».

Четверте питання стосується висвітлення питання про творчий доробок та детальну характеристику творів таких авторів, як: Гомер, Есхіл, Вергілій, Данте Аліг'єрі, М.Сервантес, В.Шекспір, П. Кальдерон, Ж.Мольєр, Д.Дефо, М. Вольтер, Й.В. Гете, Е. Гофман, Дж. Байрон, В.Скотт, В.Гюго, О.Пушкін, М.Гоголь, М.Лермонтов, А. Стендаль, О. де Бальзак, Ч.Діккенс, Л.Толстой, Ф.Достоевський, Г.Ібсен, Б.Шоу, А.П.Чехов, А. Ахматова, Ф. Кафка, М.Булгаков, Бертольт Брехт, Ж.Сартр, А.Камю, Е. Хемінгуей, Г.Гарсія Маркес.

3.2. Орієнтовний перелік питань до комплексного екзамену з японської мови та зарубіжної літератури.

I. Висловлювання своєї думки щодо змісту прочитаного тексту японською мовою (тексти додаються).

II. Висвітлення граматичного явища із наведенням прикладів відмінювання, вживання, класифікацій тощо (фонетика, теоретична граматики, лексикологія, історія мови, стилістика):

1. Проблема походження японської мови.
2. Характерні особливості японської мови.
3. Види та типи голосних звуків в японській мові. Класифікація за стандартами Міжнародної фонетичної асоціації. Редукція.
4. Види та типи приголосних в японській мові. Класифікація за стандартами Міжнародної фонетичної асоціації, традиційна японська класифікація.
5. Типи складів в японській мові. Наголос в японській мові: типи та тенденції.
6. Класифікації частин мови, запропоновані японськими лінгвістами (Хашімото Шінкічі, Токієда Мотокі Ямада Йошіо).
7. Види іменника. Категорія відмінювання. Синтаксична роль іменника.
8. Класифікація займенників та їх функції.
9. Види числівників за походженням. Особливості числівників, їх граматичні функції. Лічильні суфікси.
10. Види прикметників. Форми прикметників. Категорія часу.
11. Особливості японських дієслів. Вживання відмінкових часток з дієсловами. Повнозначні та допоміжні дієслова.
12. Перехідні (tadoushi) та неперехідні (jidoushi) дієслова. Категорія виду. Категорія часу. Абсолютний і відносний час.
13. Категорія модальності. Активний та пасивний стан дієслів. Форма каузатива та пасивного каузатива.
14. Загальна характеристика прислівників японської мови.
15. Загальна характеристика сполучників. Характеристика та класифікація часток. Поняття про вигуки в японській мові.
16. Особливості японського словосполучення та речення.
17. Синтаксична роль різних частин мови. Синтаксис словосполучень.
18. Особливості простого речення. Поширене і непоширене речення.
19. Складне речення з сурядним зв'язком. Складне речення з підрядним зв'язком. Види речень з підрядним зв'язком.
20. Основні лексичні одиниці. Характерні риси словотвору.
21. Скорочення та аббревіатури. Полісемія.
22. Синоніми та антоніми в японській мові.
23. Омонімія.
24. Запозичення та слова іншомовного походження.
25. Неологізми та застаріла лексика.
26. Фразеологічні одиниці. Ідіоми.
27. Ієрогліфи: історія виникнення та запозичення з Китаю.
28. Кана: історія виникнення.

29. Предмет та завдання стилістики.
30. Лексичний стан японської мови у стилістичному аспекті.
31. Засоби зображення: порівняння, метафора, метонімія.
32. Засоби опису: перефрази, епітети.
33. Лексико-граматичні засоби для вираження гумору та сатири.
34. Функціональні стилі японської мови.
35. Синтаксис у стилістичному аспекті.
36. Види текстів у японській мові та їх властивості.
37. Гіпотези походження японської мови.
38. Історія становлення японської мови.
39. Періоди формування усної японської мови.
40. Діалекти японської мови.

III. Презентація комунікативної ситуації за запропонованою темою (японською мовою):

1. Моя майбутня професія. Розкажіть про своє покликання.
2. Чому я вивчаю японську мову?
3. Родинні стосунки в Японії та Україні.
4. Студентське життя в Японії.
5. Відомі університети Японії та України.
6. Звичай та традиції, закладені в моїй родині.
7. Праця в житті людини.
8. Мій дім – моя фортеця.
9. Розкрийте проблему захисту навколишнього середовища.
10. Система освіти в Японії та Україні.
11. Особливості японського побуту.
12. Токіо – столиця Японії.
13. Київ – столиця України.
14. Японські традиційні свята.
15. Особливості японської кухні.
16. Японський чай та традиції чаєпиття.
17. Традиційні японські бойові мистецтва.
18. Спортивні досягнення японців.
19. Видатні японські письменники сучасності.
20. Видатні політичні та громадські діячі Японії.
21. Подорожуючи Японією.
22. Природа та захист навколишнього середовища.
23. Система середньої освіти в Японії.
24. Сучасні проблеми молоді в японському суспільстві.

25. Японські та українські звичаї. Спільне та відмінне.
26. Особливості географічного положення Японії.
27. Мистецтво у моєму житті.
28. Релігійна ситуація в сучасній Японії.
29. Спорт у нашому житті. Здорове харчування
30. Японський та український менталітет.

IV. Розкриття питання з курсу зарубіжної літератури (українською мовою):

1. Гомер. «Іліада»: історична основа, проблематика, система образів, художні особливості. Гомерівське питання.
2. «Батько трагедії» Есхіл. Проблематика, система образів, літературне відлуння трагедії «Прометей прикутий».
3. Вергілій. «Енеїда»: творча історія, проблематика, система образів, літературне відлуння (Котляревський). Вергілій і Гомер.
4. Загальна характеристика французького героїчного епосу «Пісня про Роланда».
5. Поема Данте Аліг'єрі «Божественна комедія» - філософсько-художній синтез середньовічної культури.
6. Роман Сервантеса «Дон Кіхот» як пародія на лицарські романи та трагікомічна епопея іспанського життя. Значення твору для розвитку нової європейської прози.
7. Жанрові різновиди драматургії В.Шекспіра. Ідейно-художня своєрідність трагедії «Гамлет» (або іншої – за вибором студента).
8. Ознаки бароко у філософській драмі П. Кальдерона «Життя – це сон».
9. Ознаки класицизму у комедії Мольєра «Міщанин-шляхтич» (або іншої – за вибором студента).
10. «Робінзон Крузо» Д.Дефо як реалістичний просвітницький роман.
11. Ідейно-художні особливості творчості Вольтера. Загальна характеристика філософської повісті «Простак».
12. Творча історія, проблематика та система образів філософської трагедії Гете «Фауст».
13. Особливості творчості Е.Т.А. Гофмана (на матеріалі конкретних творів)
14. Загальна характеристика творчості Дж. Байрона (на матеріалі творів «Паломництво Чайльд-Гарольда» або «Мазепа»).
15. Історичний роман як жанр літератури романтизму (на матеріалі роману В.Скотта «Айвенго» або В.Гюго «Собор Паризької Богоматері»).
16. Російська література доби романтизму (на матеріалі творів О.Пушкіна, М.Гоголя, або М.Лермонтова).
17. Ідейно-художня своєрідність французького реалістичного роману (на прикладі творів Стендаля або О. де Бальзака за вибором студента).
18. Специфіка англійського реалізму та її втілення у творчості Ч.Діккенса (на матеріалі конкретних творів).
19. Ідейно-художня своєрідність російського реалістичного роману (на матеріалі творів Л.Толстого або Ф.Достоевського).

20. Поняття про символізм у європейській літературі кінця XIX століття та його філософсько-естетичні засади.
21. Творчі пошуки та новаторські відкриття в драматургії кінця XIX – початку XX ст. (на матеріалі одного з творів Г. Ібсена, Б. Шоу або А. П. Чехова).
22. Загальна характеристика «срібної доби» російської поезії, її провідних напрямів, течії та художніх здобутків.
23. Поняття про футуризм, його естетичні засади та експериментаторство у царині поезії.
24. Поняття про акмеїзм, його естетичні засади та художні здобутки представників цієї течії (на матеріалі творчості А. Ахматової).
25. Своєрідність світобачення та його художнє вираження в оповіданні Ф. Кафки «Перевтілення».
26. Проблематика роману М. Булгакова «Майстер і Маргарита», традиції світової літератури у творі.
27. Бертольт Брехт: теорія «епічного театру» та її основні положення (на прикладі однієї з драм Брехта за вибором студента).
28. Філософія екзистенціалізму та її вплив на розвиток світової літератури. Проблеми вибору в творах Сартра та Камю.
29. Символіка змісту та образів філософської повісті-притчі Е. Хемінгуея «Старий і море».
30. Латиноамериканський роман. Генеза та особливості поетики. Творчість Г. Гарсія Маркеса.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПОНЕНТІВ ІСПИТУ

При виставленні оцінки враховується змістовність та ґрунтовність всіх відповідей студента на питання екзаменаційного білету, мовна, комунікативна та лінгвокраїнознавча компетенція та рівень знання творів зарубіжних авторів. Оцінювання усних відповідей здійснюється відповідно до вимог із конкретних питань екзаменаційного білету.

Перше питання:

Оцінка "відмінно"

Зміст відповіді: повне розуміння тексту; змістовна інтерпретація фрагменту тексту з аналізом мовно- та мовленнєво-стилістичних засобів; особиста оцінка прочитаного; визначення й аналіз мовних явищ у тексті; вміння пояснити смислові, структурні, загальні та відмінні особливості мовних явищ.

Форма відповіді: коректна фонетична, лексико-граматична та інформаційна презентація тексту, вільне володіння мовою, зв'язність та швидкість мовлення, логічне послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями.

Оцінка "добре"

Передбачається невиконання однієї вимоги до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається 3-4 граматичних або лексичних помилки.

Оцінка "задовільно"

Передбачається невиконання двох/трьох вимог до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається 5-6 мовних помилок.

Оцінка "незадовільно"

Передбачається невиконання чотирьох і більше вимог до змісту, двох чи більше вимог до форми. У відповіді студента присутні більше, ніж 6 мовних помилок.

Друге питання:*Оцінка "відмінно"*

Зміст відповіді: стосується граматичної та комунікативної іншомовної компетенції студентів. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення теоретичної та практичної граматики. Студент дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної граматичної теми, її теоретичні аспекти та практичне втілення.

Форма відповіді: коректна фонетична, лексико-граматична та інформаційна презентація питання, вільне володіння мовою, зв'язність та швидкість мовлення, логічне послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями, змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичні питання.

Оцінка "добре"

Передбачається невиконання однієї вимоги до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається 3-4 граматичних або лексичних помилки.

Оцінка "задовільно"

Передбачається невиконання двох/трьох вимог до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається 5-6 мовних помилок.

Оцінка "незадовільно"

Передбачається невиконання чотирьох і більше вимог до змісту, двох чи більше вимог до форми. У відповіді студента присутні більше, ніж 6 мовних помилок.

Третє питання*Оцінка "відмінно"*

Зміст відповіді: повне розкриття питання, студент вільно і повно володіє мовним матеріалом в усіх його аспектах з фонетики, лексики і фразеології, морфології, морфеміки та словотвору, синтаксису, здатний донести цей матеріал до свідомості інших, аргументуючи будь-яке його положення; виявляє творчі здібності в опрацюванні поставленої проблеми; уміє грамотно коментувати логіку питання,

кваліфіковано веде дискусію. При висвітленні розмовної теми студент не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

Форма відповіді: зв'язність та швидкість мовлення, логічне послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями, змістовна, логічна, чітка відповідь на проблемні або дискусійні питання.

Оцінка "добре"

Передбачається невиконання однієї вимоги до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається 3-4 граматичних або лексичних помилки.

Оцінка "задовільно"

Передбачається невиконання двох/трьох вимог до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається 5-6 мовних помилок.

Оцінка "незадовільно"

Передбачається невиконання чотирьох і більше вимог до змісту, двох чи більше вимог до форми. У відповіді студента присутні більше, ніж 6 мовних помилок.

Четверте питання

Оцінка "відмінно"

Зміст відповіді: студент викладає матеріал логічно, послідовно, трансформує одержану інформацію, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції автора, усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для втілення власних умовиводів на окреслену проблему; демонструє знання прочитаного твору та виявляє вміння його аналізувати, демонструє обізнаність із літературно-критичними джерелами і вміння користуватися ними, а також спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

Форма відповіді: коректна інформаційна презентація питання, вільне володіння мовою, зв'язність та швидкість мовлення, логічне послідовне викладення матеріалу; змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичні питання.

Оцінка "добре"

Передбачається невиконання однієї вимоги до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається 3-4 граматичних або лексичних помилки.

Оцінка "задовільно"

Передбачається невиконання двох/трьох вимог до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається 5-6 мовних помилок.

Оцінка "незадовільно"

Передбачається невиконання чотирьох і більше вимог до змісту, двох чи більше вимог до форми. У відповіді студента присутні більше, ніж 6 мовних помилок.

5. КРИТЕРІЇ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ УСІХ ПИТАНЬ ІСПИТУ

При оцінюванні відповідей на іспиті екзаменатори користуються такими вимогами й критеріями:

- оцінку *“відмінно”* отримує студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання із запропонованої розмовної тематики, вільно володіє лексикою, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з різних дисциплін лінгвістичного циклу для розв’язання практичних завдань з граматики японської мови; припускається 2-3 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень; вільно переказує зміст прочитаного тексту та будує власні умовиводи щодо розглянутої проблеми, висловлює своє ставлення до прочитаного, наводить переваги та недогіди, спільне чи відмінне, позитивне чи негативне стосовно матеріалу прочитаного тексту.

- оцінку *“добре”* отримує студент, який достатньо розкриває основний зміст розмовної теми, володіє навичками лінгвістичного й літературознавчого аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з японської мови; правильно використовує лексику, не допускає у відповіді грубих помилок; можливі 1-2 неточності у використанні граматичних конструкцій, несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді;

- оцінку *“задовільно”* отримує студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно, хаотично; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань з граматики японської мови; помиляється в застосуванні іншомовної лексики при переказі змісту прочитаного тексту;

- оцінку *“незадовільно”* отримує студент, який не може розкрити основний зміст розмовної теми, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання завдань з граматики японської мови; не володіє лексико-граматичним матеріалом у достатньому обсязі та допускає грубі помилки при переказі змісту прочитаного тексту.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- уміння застосувати теоретичні знання з різних дисциплін для розв’язання практичних завдань;
- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді.

При виставленні підсумкової оцінки за державний іспит усі складові питання вважаються рівноцінними. Кожен вид роботи оцінюється за 4-бальною

шкалою («5» - відмінно, «4» - добре, «3» - задовільно, «2» - незадовільно). Підсумкова оцінка за державний екзамен обчислюється як середнє арифметичне (з округленням до сотих). За шкалою ECTS і національною шкалою оцінки виставляються так:

Середня арифметична оцінка за іспит	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
4,50 – 5,00	A	відмінно
4,10 – 4,49	B	добре
3,75 – 4,09	C	добре
3,30 – 3,74	D	задовільно
3,00 – 3,29	E	задовільно
2,99 і нижче	F	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Перша іноземна мова (японська)

Основна

1. Алпатов В. М. Теоретическая грамматика японского языка / Алпатов В.М., Аркадьев П. М., Подлеская В. И. – т. 1. – М.: Наталис, 2008. – 560 с.
2. Алпатов В. М. Теоретическая грамматика японского языка / Алпатов В.М., Аркадьев П. М., Подлеская В. И. – т. 2. – М.: Наталис, 2008. – 450 с.
3. Головнин И.В. Введение в синтаксис современного японского языка / И. В. Головнин. – М.: Изд-во Московского университета, 1979. – 376 с.
4. Головнин И. В. Грамматика современного японского языка / И. В. Головнин. – М.: Изд-во Московского университета, 1986. – 319с.
5. Жукова И.В. Стилистика японского языка. М., 2002
6. Космісаров К.Ю. Стилiстичний аспект японської мови. // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. - 2014. - Вип. 61. - С. 183-196.
7. 外国人のための基本語用例辞典. – 東京, 1990. – 450 頁.
8. 日本語. 文型辞典 / 砂川有里子[ほか] 著. – 東京: くろしお, 1998. – 693 頁.
9. 文化中級日本語 I. 文化外国語専門学校. – 東京, 1994. – 237 頁.
- 10.文化中級日本語 II. 文化外国語専門学校. – 東京, 1997. – 277 頁.
- 11.みんなの日本語初級 I. スリーエーネットワーク. – 東京, 1999. – 244 頁.
- 12.みんなの日本語初級 II. スリーエーネットワーク. – 東京, 1999. – 247 頁.

Додаткова

1. Владимиров В. А. Пресса Японии. - В кн.: Япония ~ 1972 (ежегодник). М., 1973.
2. Киэда М. Грамматика японского языка. – т. 1. – М., 1971. – 679 с.
3. Киэда М. Грамматика японского языка. – т. 2. – М., 1971. – 266 с.
4. Комарницька Т.К. Сучасна японська літературна мова : теорет. курс : [в 2 т.] / Т.К. Комарницька, К.Ю. Комісаров ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Вид. дім Д. Бураго. Т. 1. – 2012. – 318, [2] с. : табл. – Бібліогр.: с. 292-318.
5. Комарницька Т.К. Сучасна японська літературна мова : теорет. курс : [в 2 т.] / Т.К. Комарницька, К.Ю. Комісаров ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Вид. дім Д. Бураго. Т. 2. – 2012. – 424 с. : табл. – Бібліогр.: с. 398-424.
6. Комісаров К.Ю. Умовні конструкції в сучасній японській мові. К., 2007. – 94 с.
7. Лаврентьев Б.П. Практическая грамматика японского языка / Б. П. Лаврентьев. – М.: Живой язык, 1998. – 352 с.
8. Маевский Е.В. Графическая стилистика японского языка. М., 2006
9. Мігдальська В.І., Мігдальський О.І. Базова грамати́ка японської мови. – Одеса, 2000. – 65 с.
- 10.Неверов СИ. Иноязычные слова в общественно-языковой практике современной Японии. М., 1966.
- 11.Неверов СИ. Национально-культурные особенности коммуникации в

- японском языке. - Научные труды. Вопросы языка и литературы, филологический вып. 12. М., 1975.
12. Паюсов Н.Г., Маевский Е.В. Пособие по старописьменному японскому языку «бунго» и иероглифической скорописи. М., 1971.
 13. Пашковский А.А. Словообразование в японском языке. Канд. дис. М., 1954.
 14. Пашковский А.А. К изучению стилевой ситуации в Японии. - Вопросы японской филологии. Вып. 2. М., 1973.
 15. Пашковский А.А. Синтаксические особенности японской бытовой речи. - Труды Военного института. Иностранные языки. № 7. М., 1971.
 16. Фролова О.Л. Японский язык. Эпистолярный стиль. - Восток-Запад, 2004
 17. Bunt. Oxford Japanese Grammar And Verbs / Jonathan Bunt. – Oxford University Press, 2003. – 273 p.
 18. Makino S. A Dictionary of Advanced Japanese Grammar / Makino S., Tsutsui M. – Tokyo, 2008. – 795p.
 19. Makino S. A Dictionary of Intermediate Japanese Grammar / Makino S., Tsutsui M. – Tokyo, 1996. – 760 p.
 20. Takeuchi Lone. The Structure and History of Japanese: from Yamatokotoba to Nihongo. Longman. – London and New York, 1999. – 347 p.
 21. Tatematsu Kikuko, Tateoka Yoko, Matsumoto Takashi, Sato Tsukasa. Writing Letters in Japanese. The Japan Times. – Tokyo, 2000. – 142 p.

Зарубіжна література

1. Пашенко В.І., Пашенко Н.І. Антична література. – К.: Либідь, 2001.
2. Література західноєвропейського Середньовіччя / під ред. Н.О. Висоцької. — Вінниця: Нова книга, 2003. — 464 с.
3. Качуровський І.В. Генерика і архітектоніка. — К.: Видавничий дім „Києво-Могилянська академія”, 2005. — 382 с.
4. Ковбасенко Ю.І. Антична література. Навчальний посібник. – К.: КУБГ, 2010.
5. Ковбасенко Ю.І. Література Середньовіччя. – К.: КМПУ, 2009.
6. Ковбасенко Ю.І. Література Просвітництва // Тема. На допомогу вчителю зарубіжної літератури. — 2001. — № 1.
7. Денисова Т.Н. Американська література ХХ століття. – К., 2002.
8. Зарубежная литература ХХ века: Учебн. для вузов / Под ред. Л.Г. Андреева. – М., 2004.
9. Зарубежная литература конца ХІХ-начала ХХ века: учебное пособие для студентов высш.учебн.заведений/ Под ред. В.М. Толмачева. – М.: Академия, 2003.
10. История западноевропейской литературы. ХІХ век. Англия / Под ред. Л.В. Сидорченко, И.И. Буровой. – М., СПб, 2004.

Художні тексти

1. Гомер. Іліада.
2. Есхіл. Прометей прикутий.

3. Вергілій. Енеїда.
4. Пісня про Роланда.
5. Данте Аліг'єрі. Божественна комедія.
6. Рабле Ф. Гаргантюа і Пантагрюель.
7. Сервантес М. Дон Кіхот.
8. Шекспір В. Ромео і Джульєтта. Гамлет.
9. Кальдерон П. де ла Барка. Життя – це сон.
10. Мольєр. Міщанин-шляхтич.
11. Дефо Д. Робінзон Крузо.
12. Вольтер. Простак.
13. Гете Й.В. Фауст.
14. Байрон Д.Г.Н. Паломництво Чайльд-Гарольда. Мазепа.
15. По Е. А. Крук. Золотий жук. Маятник і провалля.
16. Пушкін О.С. Руслан і Людмила. Південні поеми. Євгеній Онегін.
17. Лермонтов М.Ю. Демон. Мирі. Герой нашого часу.
18. Скотт В. Айвенго.
19. Гюго В. Собор Паризької Богоматері.
20. Стендаль. Червоне і Чорне.
21. Бальзак О. де. Батько Горіо. Гобсек.
22. Діккенс Ч. Домбі і син.
23. Толстой Л.М. Анна Кареніна.
24. Достоевський Ф.М. Злочин і кара.
25. Марк Твен. Пригоди Тома Соєра. Пригоди Гекльберрі Фінна.
26. Шоу Б. Пігмаліон.
27. Уайльд О. Портрет Доріана Грея.
28. Пруст М. В пошуках втраченого часу.
29. Джойс Д. Джакомо Джойс.
30. Кафка Ф. Перевтілення.
31. Булгаков М.А. Майстер і Маргарита.
32. Хемінгуей Е.М. Старий і море.
33. Маркес Г.Г. Сто років самотності.
34. Камю А. Чума.
35. Брехт Б. Матінка Кураж та її діти.
36. Еко У. Ім'я троянди.

Зразок екзаменаційного білету

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології

Погоджено
 Проректор з науково-методичної
 та навчальної роботи
 _____ Жильцов О.Б.

« » _____ 2017 р.

Напрямок підготовки: 6.020303 Філологія (мова і література японська)

Комплексний екзамен з японської мови та зарубіжної літератури

Екзаменаційний білет № 1

1. テキストを読んで、自分の意見を表明してください。(Висловіть свою думку щодо змісту прочитаного тексту).
2. 形容詞の種類についてはなしてください。(Розкажіть про види прикметників у японській мові).
3. 日本の有名な作家について話してください。(Відомі японські письменники).
4. Гомер. «Іліада»: історична основа, проблематика, система образів, художні особливості. Гомерівське питання.

Затверджено на засіданні кафедри
 східних мов і перекладу
 протокол № 8 від «07» березня 2017 р.
 Зав. кафедри _____ І.В. Семеніст

Затверджено на засіданні кафедри
 світової літератури
 протокол № від «» _____ 2017 р.
 Зав. кафедри _____ Ю.І. Ковбасенко